

изводъ отъ македонската частъ на тая карта. Отъ него се вижда, че авторътъ, повлиянъ отъ Мюлеровата книга, е турилъ сърбски колонии при Битоля, въ Прѣспа и на двѣ мѣста около Охридското Езеро. Ами Буе се помъчилъ да опрѣдѣли и влашкото население въ областъта, но го поставилъ много грѣшно. Още по-слаба е тая карта по отношение къмъ турското население, което е отбѣлжено само при Демиръ Хисаръ и въ много смаленъ видъ въ Саръ Гюль. Както българо-грѣцката, така и българо-арнаутската етнографска граница сж прѣдставени по-добрѣ, понеже изслѣдательтъ самъ е могълъ по-лесно да ги проучи въ пктуванъето си. Въ много градове е отбѣлжено турско население правилно.

Слѣдъ Ами Буе Македония се посѣщава отъ цѣль редъ пктувачи, и западната литература се обогатява съ много цѣнни свѣдѣния за населението на тая областъ. Най-важни въ това отношения сж изучаванията на русина Викторъ Григоровичъ, на нѣмеца Ханъ и на френца Лежанъ.

Григоровичъ е пктувалъ прѣзъ 1844. год. Той обиколилъ ония мѣста, които прѣди него бѣ посѣтилъ Мюлеръ. Неговото мнѣние за славянското население на Македония има по-голѣмо значение отколкото на всичкитѣ пктувачи прѣди него, понеже като славѣнинъ и ученъ славистъ той е могълъ съ пълна положителность да говори по тоя въпросъ. Григоровичъ ясно се произнесе, че Солунското Поле отъ Солунъ къмъ Енидже Вардаръ и Воденъ, послѣ Островската Котловина, Битолското Поле, Прѣспа и Охридската Котловина сж населени съ българско население.¹⁾ Пктнитѣ бѣлѣжки на Григоровича се обнародваха прѣзъ 1848. год. първъ пкть. Отъ тогава славиститѣ говорятъ вече за Македония сигурно като за българска областъ. Още повече се утвърди това нѣщо, когато прѣзъ 1857. год. и рускиятъ историкъ *Гилфердингъ* посѣти Стара Събия и нѣкои краища отъ сѣверна Македония, и авторитетно се произнесе, че населението на югъ и изтокъ отъ Шаръ е българско.

Ханъ е пктувалъ два пкти прѣзъ Македония: първия пкть прѣзъ 1858. год. прѣзъ долината на Вардаръ и втория пкть прѣзъ 1863. год. отъ Албания прѣзъ Дебъръ, Охридъ, Битоля за Солунъ. Въ своитѣ пктописи Ханъ се спира твърдѣ много върху населението на страната. Той самъ е познавалъ арнаутския езикъ и систематично е изучавалъ арнаутския народъ: затуй прѣвъ ясно опрѣдѣли до дѣ се простиратъ арнаутскитѣ жилища на западъ къмъ Македония. Ханъ опрѣдѣля и българо-сърбската етнографска граница много добрѣ. Той е ималъ за другаръ въ първото си пктувание чеха *Загъ*, който е билъ на военна сърбска служба и съ неговитѣ познания на сърбския езикъ се е улеснявалъ въ работата. Бѣлѣжкитѣ на нѣмския пктувачъ потвърждаватъ мнѣнието на Шафарика, че долината на Българска Морава е българска по население.²⁾

Лежанъ е обиколилъ прѣзъ 1857. и 58. год. много краища отъ Балканския Полуостровъ, изучилъ е добрѣ литературата и прѣзъ 1861. год. прѣвъ обнародва систематическа студия специално за етнографията на

¹⁾ Викторъ Григоровичъ, Очеркъ путешествія по Европейской Турціи, изданіе второе, Москва, 1877. стр. 91, 114—115.

²⁾ Hahn, Reise von B. nach. S. 36, 41, 46, 58, 69, 73, 87, 127; Reise durch die Gebiete d. Drin und Wardar, 93.